ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (δεύτερο τμήμα)
της 19ης Σεπτεμβρίου 2001 *

Στην υπόθεση Τ-337/99,

Henkel KGaA, με έδρα το Düsseldorf (Γερμανία), εκπροσωπούμενη από τους H. F. Wissel και C. Osterrieth, δικηγόρους, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

προσφεύγουσα,

κατά

Γραφείου εναρμονίσεως στο πλαίσιο της εσωτερικής αγοράς (σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (ΓΕΕΑ), εκπροσωπουμένου από τους A. von Mühlendahl, D. Schennen και S. Laitinen,

καθού,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

που έχει ως αντικείμενο προσφυγή κατά της αποφάσεως του τρίτου τμήματος προσφυγών του Γραφείου εναρμονίσεως στο πλαίσιο της εσωτερικής αγοράς (σήματα, σχέδια και υποδείγματα) της 21ης Σεπτεμβρίου 1999 (υπόθεση R 73/1999-3), που κοινοποιήθηκε στην προσφεύγουσα στις 28 Σεπτεμβρίου 1999,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
(δεύτερο τμήμα),

συγκείμενο από τους A. W. H. Meij, Πρόεδρο, A. Potocki και J. Pirrung, δικαστές,

γραμματέας: D. Christensen, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη το δικόγραφο της προσφυγής που κατατέθηκε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 26 Νοεμβρίου 1999,

έχοντας υπόψη το υπόμνημα αντικρούσεως που κατατέθηκε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 17 Φεβρουαρίου 2000,

κατόπιν της προφορικής διαδικασίας της 5ης Απριλίου 2001,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Το ιστορικό της διαφοράς

1 Στις 15 Δεκεμβρίου 1997 η προσφεύγουσα υπέβαλε αίτηση καταχωρήσεως κοινοτικού σήματος στο Γραφείο εναρμονίσεως στο πλαίσιο της εσωτερικής αγοράς (σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (στο εξής: Γραφείο), δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) 40/94 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 1993, για το κοινοτικό σήμα (ΕΕ 1994, L 11, σ. 1) όπως έχει τροποποιηθεί.

2 Το τρισδιάστατο σήμα του οποίου ζητήθηκε η καταχώρηση παρουσιάζεται, με βάση τη γραφική απεικόνισή του την οποία προσκόμισε η προσφεύγουσα, με τη μορφή στρογγυλής ταμπλέτας, περιλαμβάνουσας δύο στρώματα, τα χρώματα της οποίας, ήτοι λευκό (κάτω μέρος) και κόκκινο (άνω μέρος), αποτελούν επίσης αντικείμενο της αιτήσεως καταχωρήσεως.

3 Τα προϊόντα για τα οποία ζητήθηκε η καταχώρηση του σήματος υπάγονται στην κλάση 3 κατά την έννοια του Διακανονισμού της Νίκαιας που αφορά τη διεθνή κατάταξη προϊόντων και υπηρεσιών με σκοπό την καταχώρηση των σημάτων, της 15ης Ιουνίου 1957, όπως έχει αναθεωρηθεί και τροποποιηθεί, και αντιστοιχούν στην ακόλουθη περιγραφή: «απορρυπαντικά για πλυντήρια ρούχων και πλυντήρια πιάτων σε μορφή ταμπλέτας».

4 Με ανακοίνωση της 28ης Σεπτεμβρίου 1998 ο εξεταστής διατύπωσε αντιρρήσεις έναντι της αιτήσεως, στηριζόμενες στο άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94, έταξε δε προθεσμία δύο μηνών στην προσφεύγουσα για να υποβάλει τις παρατηρήσεις της, τις οποίες η τελευταία υπέβαλε με έγγραφο της 9ης Οκτωβρίου 1998.

5 Με έγγραφο της 6ης Ιανουαρίου 1999 απευθυνόμενο στο Γραφείο η προσφεύγουσα παρατήρησε ότι αίτηση σήματος ανταγωνιστού της, αφορώσα παρόμοιες ταμπλέτες για πλυντήρια ρούχων, είχε δημοσιευθεί στο δελτίο κοινοτικών σημάτων.

6 Με απόφαση της 26ης Ιανουαρίου 1999 ο εξεταστής απέρριψε την αίτηση δυνάμει του άρθρου 38 του κανονισμού 40/94. Στο πρώτο μέρος της αποφάσεως ο εξεταστής επανέλαβε την αιτιολογία των αντιρρήσεων που περιλαμβάνονταν στην από 28 Σεπτεμβρίου 1998 ανακοίνωσή του. Στο δεύτερο μέρος ανέφερε ότι η προσφεύγουσα δεν είχε λάβει θέση επί της ανακοινώσεως αυτής εντός της δίμηνης προθεσμίας που της είχε ταχθεί και ότι, ως εκ τούτου, η απόφαση επί της αιτήσεως θα λαμβανόταν με βάση τον σχετικό φάκελο. Στο τρίτο μέρος διευκρίνισε ότι τα επιχειρήματα που προβάλλονταν με το έγγραφο της 6ης Ιανουαρίου 1999 ελήφθησαν υπόψη, χωρίς όμως να γίνουν δεκτά.

7 Στις 3 Φεβρουαρίου 1999 ο εξεταστής διαβίβασε στην προσφεύγουσα αντίγραφο της αποφάσεως της 26ης Ιανουαρίου 1999, με την προσθήκη του ακολούθου κειμένου: «το περιεχόμενο της κοινοποιήσεως που σας διαβιβάστηκε στις 26 Ιανουαρίου 1999 προδήλως δεν ευσταθεί, καθόσον το Γραφείο έλαβε εμπροθέσμως τα έγγραφα με τα οποία εκθέσατε την άποψή σας. Κατά συνέπεια, σας παρακαλώ να θεωρήσετε την κοινοποίηση αυτή ως άνευ αντικειμένου». Την ίδια ημέρα διαβίβασε στην προσφεύγουσα νέα απόφαση απορρίπτουσα την αίτηση κοινοτικού σήματος.

8 Στις 5 Φεβρουαρίου 1999 η προσφεύγουσα άσκησε προσφυγή ενώπιον του Γραφείου βάσει του άρθρου 59 του κανονισμού 40/94 κατά της αποφάσεως του εξεταστή.

9 Η προσφυγή απορρίφθηκε με απόφαση της 21ης Σεπτεμβρίου 1999 (στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση).

10 Στην ουσία το τμήμα προσφυγών θεώρησε ότι το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94 δεν επιτρέπει την καταχώρηση του ζητούμενου σήματος. Έκρινε ότι, για να μπορεί να καταχωρηθεί, ένα σήμα πρέπει να καθιστά δυνατή τη διάκριση των προϊόντων, για τα οποία κατατίθεται, όσον αφορά την προέλευση και όχι τη φύση τους. Προκειμένου περί τρισδιάστατου σήματος το οποίο απλώς αναπαριστά το οικείο προϊόν, τούτο προϋποθέτει ότι η μορφή του προϊόντος είναι επαρκώς πρωτότυπη ώστε να εντυπώνεται εύκολα στη μνήμη και να ξεχωρίζει από τα συνήθη προϊόντα του εμπορίου. Λαμβάνοντας υπόψη, αφενός, τον κίνδυνο που υπάρχει να παραχωρηθεί στον δικαιούχο του σήματος, μέσω της προστασίας της μορφής του προϊόντος, ένα μονοπώλιο επ' αυτού και, αφετέρου, την ανάγκη να λαμβάνεται υπόψη η διαφορά μεταξύ του δικαίου των σημάτων και του δικαίου των προτύπων, των σχεδίων και των υποδειγμάτων, τα κριτήρια εκτιμήσεως του διακριτικού χαρακτήρα πρέπει να είναι μάλλον αυστηρά. Εν προκειμένω, η αίτηση καταχωρήσεως σήματος δεν πληροί τις εν λόγω αυστηρές προϋποθέσεις. Κατά το τμήμα προσφυγών, η μορφή της οποίας την καταχώρηση ζητεί η προσφεύγουσα δεν είναι ούτε εξαιρετικά ειδική ούτε ασυνήθης, αλλά περιλαμβάνεται μεταξύ των τυπικών βασικών μορφών προϊόντων της σχετικής αγοράς. Ομοίως, η διάταξη των χρωμάτων, δηλαδή του κόκκινου και του λευκού, δεν αρκεί για να προσδώσει κάποια ιδιαιτερότητα στη μορφή της οποίας ζητείται η καταχώρηση. Το τμήμα προσφυγών προσέθεσε ότι δεν μπορούν να έχουν δεσμευτικό χαρακτήρα για την απόφασή του ούτε η έλλειψη ομοιομορφίας όσον αφορά τις αποφάσεις του Γραφείου ούτε οι προηγούμενες καταχωρήσεις που επικαλείται η προσφεύγουσα.

Αιτήματα των διαδίκων

11 Η προσφεύγουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να ακυρώσει την προσβαλλόμενη απόφαση·

— να καταδικάσει το καθού στα δικαστικά έξοδα.

12 Το Γραφείο ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να απορρίψει την προσφυγή·

— να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

Σκεπτικό

13 Η προσφεύγουσα επικαλείται τρεις λόγους ακυρώσεως. Ο πρώτος στηρίζεται σε παράβαση του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94. Ο δεύτερος σε «κατάχρηση εξουσίας» και σε παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως. Ο τρίτος σε προσβολή του δικαιώματος ακροάσεως. Πρέπει να εξεταστεί καταρχάς ο τρίτος λόγος.

Επί του λόγου που στηρίζεται σε προσβολή του δικαιώματος ακροάσεως

14 Η προσφεύγουσα θεωρεί ότι το τμήμα προσφυγών δεν εξέτασε τα επιχειρήματα που περιλαμβάνονταν στο από 9 Οκτωβρίου 1998 έγγραφό της, πράγμα το οποίο συνιστά προσβολή του δικαιώματος ακροάσεως.

15 Εντούτοις, από το σημείο 3 της προσβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει ότι το τμήμα προσφυγών έλαβε γνώση του από 9 Οκτωβρίου 1998 εγγράφου της προσφεύγουσας. Τα επιχειρήματα που προέβαλε η προσφεύγουσα με το έγγραφο αυτό ελήφθησαν υπόψη, στην ουσία, εκ μέρους του τμήματος προσφυγών, στο πλαίσιο της συλλογιστικής του που οδήγησε στην προαναφερθείσα απόφαση. Επομένως, ο λόγος αυτός είναι αβάσιμος.

Επί του λόγου που στηρίζεται σε παράβαση του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94

Επιχειρήματα των διαδίκων

16 Η προσφεύγουσα φρονεί ότι το τμήμα προσφυγών παρέβλεψε το γεγονός ότι το ζητούμενο σήμα έχει διακριτικό χαρακτήρα, διευκρινίζοντας ότι αρκεί ένα ελάχιστο όριο διακριτικού χαρακτήρα για να δικαιολογείται η προστασία κάποιου σημείου δυνάμει του κανονισμού 40/94.

17 Θεωρεί ότι το σήμα του οποίου ζητείται η καταχώρηση έχει διακριτικό χαρακτήρα λόγω της διατάξεως των χρωμάτων και υπενθυμίζει ότι, κατά τον κανονισμό 40/94, είναι δυνατή η καταχώρηση χρωμάτων ως σημάτων. Επικαλείται τη δημοσιευμένη επιστημονική άποψη κατά την οποία η αποδοχή χρωμάτων και συνδυασμών χρωμάτων ως σημάτων δεν πρέπει να εμποδίζεται λόγω μιας περιοριστικής εφαρμογής των λόγων αρνήσεως καταχωρήσεως.

18 Η προσφεύγουσα θεωρεί ότι το σήμα του οποίου ζητείται η καταχώρηση έχει διακριτικό χαρακτήρα και λόγω της μορφής του, επικρίνει δε την άποψη του τμήματος προσφυγών που απαιτεί να έχει το τρισδιάστατο σήμα ειδικό χαρακτήρα και να είναι εύκολη η απομνημόνευσή του, δηλαδή να παρουσιάζει κάποια πρωτοτυπία η οποία να το διαφοροποιεί από τα συνήθως χρησιμοποιούμενα στο εμπόριο. Κατά την

προσφεύγουσα, το γεγονός ότι ένα τρισδιάστατο σήμα παρουσιάζει κάποια ιδιαιτερότητα ή πρωτοτυπία δεν έχει καθοριστικό χαρακτήρα παρά μόνο για την εξέταση των όρων προστασίας των σχεδίων και των υποδειγμάτων. Όσον αφορά τον διακριτικό χαρακτήρα ενός σήματος, το μόνο ζήτημα που τίθεται είναι το αν η μορφή προϊόντος ή ο συνδυασμός συγκεκριμένων χρωμάτων επί του προϊόντος αυτού μπορούν να αποτελέσουν για το κοινό ένδειξη περί της προελεύσεως του εν λόγω προϊόντος.

19 Η προσφεύγουσα περιγράφει την εξέλιξη των διαφόρων τρόπων παρουσιάσεως των απορρυπαντικών για ρούχα και για πιάτα. Εκθέτει ότι η παρουσίασή τους με τη μορφή δίχρωμων ταμπλετών είναι πρόσφατη και ότι είναι δυνατή η ύπαρξη διαφόρων μορφών όσον αφορά τις ταμπλέτες αυτές. Ομοίως, η επιλογή των χρωμάτων και η διάταξή τους στην ταμπλέτα μπορούν να ποικίλλουν πολύ.

20 Κατά την προσφεύγουσα, η κατάσταση στην αγορά των προϊόντων αυτών χαρακτηρίζεται από την ύπαρξη περιορισμένου αριθμού κύριων παραγωγών, ενώ ο αριθμός των προϊόντων που παρουσιάζονται με τη μορφή δίχρωμης ταμπλέτας στις διάφορες εθνικές αγορές είναι πολύ περιορισμένος. Υπό τις συνθήκες αυτές, οι καταναλωτές έχουν συνδέσει εξαρχής τα απορρυπαντικά που παρουσιάζονται με μορφή δίχρωμης ταμπλέτας με έναν πολύ περιορισμένο αριθμό παραγωγών επωνύμων ειδών, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται και η προσφεύγουσα. Κατά την προσφεύγουσα, η στάση αυτή του καταναλωτή ενισχύθηκε και διατηρήθηκε με έντονη και διαρκή διαφήμιση η οποία υπογράμμισε την ύπαρξη των δύο χρωμάτων που χαρακτηρίζουν την όψη του προϊόντος και την ειδική μορφή που έχουν οι ταμπλέτες απορρυπαντικού. Η προσφεύγουσα υπογραμμίζει τη σημασία των δαπανών στις οποίες υποβλήθηκε για τη διαφήμιση αυτή και τον κύκλο εργασιών που πραγματοποιεί με τα σχετικά προϊόντα.

21 Η προσφεύγουσα επικαλείται τη σαφή κατάσταση που επικρατεί στην αγορά, καθώς και το συμφέρον κάθε παραγωγού, αφενός, να επιτυγχάνει ώστε τα προϊόντα του να ξεχωρίζουν από εκείνα των άλλων παραγωγών χάρη σε μια συγκεκριμένη μορφή και μια συγκεκριμένη διάταξη χρωμάτων και, αφετέρου, να παρουσιάζει τη μορφή αυτή των προϊόντων του και επί της συσκευασίας τους, καταλήγοντας στο συμπέρασμα ότι δεν μπορεί να υποστηρίζεται ότι ένας συγκεκριμένος συνδυασμός μορφής και χρωμάτων δεν μπορεί να χρησιμεύει αυτός καθαυτός ως ένδειξη της προελεύσεως του οικείου προϊόντος. Η προσφεύγουσα φρονεί ότι το ζήτημα της εκτάσεως της

προστασίας ενός τέτοιου σήματος πρέπει να εξετάζεται χωριστά. Το γεγονός ότι η προστασία αυτή μπορεί να είναι πολύ περιορισμένη σε κάποια ειδική περίπτωση δεν δικαιολογεί, κατ' αυτήν, τον αποκλεισμό άνευ άλλου της υπάρξεως διακριτικού χαρακτήρα σήματος όσον αφορά συγκεκριμένο συνδυασμό μορφής και χρωμάτων.

22 Προσκομίζοντας άφθονα σχετικά έγγραφα η προσφεύγουσα επικαλείται διάφορες αιτήσεις καταχωρήσεως σήματος για απορρυπαντικά ρούχων και πιάτων με μορφή ταμπλέτας, τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο, ορισμένες από τις οποίες οδήγησαν σε σχετική καταχώρηση. Κατ' αυτήν, από τα στοιχεία αυτά προκύπτει, αφενός, ότι όλοι οι γνωστοί παραγωγοί επωνύμων προϊόντων στον τομέα των απορρυπαντικών για ρούχα και για πιάτα θεωρούσαν πάντοτε ότι μια συγκεκριμένη μορφή και συγκεκριμένα χρώματα της ταμπλέτας συνιστούν διακριτικά στοιχεία που προσδιορίζουν τον παραγωγό και, αφετέρου, ότι πολλά γραφεία σημάτων έχουν αναγνωρίσει όσον αφορά τις ταμπλέτες την ιδιότητα του σήματος. Επικαλείται απόφαση ιταλικού δικαστηρίου που αναγνώρισε το κύρος σήματος το οποίο θεωρεί ανάλογο προς το δικό της.

23 Κατά την προσφεύγουσα, ο διακριτικός χαρακτήρας του σήματος του οποίου ζητείται η καταχώρηση πρέπει να εκτιμάται κατά τον χρόνο υποβολής της σχετικής αιτήσεως καταχωρήσεως, οπότε η μεταγενέστερη της υποβολής αυτής χρησιμοποίηση παρόμοιων μορφών και χρωμάτων εκ μέρους των ανταγωνιστών της δεν μπορεί να προβάλλεται προς αμφισβήτηση του διακριτικού χαρακτήρα του σήματος του οποίου ζητείται η καταχώρηση. Θεωρεί ωστόσο ότι το σημείο αυτό δεν είναι αποφασιστικής σημασίας στην παρούσα υπόθεση, διότι είναι η μόνη που παράγει ταμπλέτες απορρυπαντικού για πλυντήρια ρούχων και πλυντήρια πιάτων αποτελούμενες από ένα κόκκινο και ένα λευκό στρώμα.

24 Τέλος, η προσφεύγουσα διατείνεται ότι το σήμα του οποίου ζητείται η καταχώρηση απέκτησε διακριτικό χαρακτήρα όσον αφορά το ονομαζόμενο Persil Color προϊόν της χάρη στη χρήση του, σύμφωνα με το άρθρο 7, παράγραφος 3, του κανονισμού 40/94, ιδίως λόγω του μοναδικού συνδυασμού χρωμάτων (του λευκού και του κόκκινου).

25 Το Γραφείο εκθέτει, πρώτον, τις αρχές που διέπουν την καταχώρηση τρισδιάστατων σημάτων, παραθέτοντας τους διάφορους λόγους απορρίψεως των σχετικών αιτήσεων οι οποίοι μπορούν να έχουν σημασία στο πλαίσιο της υπό κρίση υποθέσεως.

26 Κατά το Γραφείο, ένα σήμα έχει διακριτικό χαρακτήρα, υπό την έννοια του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94, αν καθιστά δυνατή τη διάκριση των προϊόντων ή υπηρεσιών για τα οποία ή τις οποίες ζητείται η καταχώρηση του σήματος σε συνάρτηση με την προέλευσή τους και όχι σε συνάρτηση με τη φύση τους ή με άλλα χαρακτηριστικά τους.

27 Υπογραμμίζει ότι τα νομικά κριτήρια εκτιμήσεως του διακριτικού χαρακτήρα των τρισδιάστατων σημάτων, τα οποία αποτελούνται, όπως εν προκειμένω, από τη μορφή του ίδιου του προϊόντος, δεν είναι ούτε διαφορετικά ούτε αυστηρότερα από τα ακολουθούμενα για άλλα σήματα. Θεωρεί ότι η διατύπωση που χρησιμοποίησε το τμήμα προσφυγών στην προσβαλλόμενη απόφαση, η οποία μπορεί να εκληφθεί ως επιβεβαιώνουσα την ανάγκη αυστηροτέρων κριτηρίων στην περίπτωση τρισδιάστατου σήματος (σημεία 23 και 24 της προσβαλλομένης αποφάσεως), μπορεί να προκαλέσει σύγχυση, το ζήτημα αυτό όμως δεν είναι αποφασιστικής σημασίας στο πλαίσιο της προσβαλλομένης αποφάσεως. Το Γραφείο ισχυρίζεται, ωστόσο, ότι η μορφή ενός προϊόντος δεν δείχνει την προέλευσή του με τον ίδιο τρόπο όπως οι λέξεις ή συμβολικά στοιχεία που τίθενται επί του προϊόντος ή της συσκευασίας του.

28 Κατά το Γραφείο, οι καταναλωτές δεν συνδέουν γενικά τη μορφή ενός προϊόντος με την προέλευσή του. Για να μπορούν οι καταναλωτές να εκλάβουν τη μορφή του προϊόντος ως μέσο προσδιορισμού της προελεύσεώς του, το Γραφείο υποστηρίζει ότι η μορφή αυτή πρέπει να έχει κάποια «ιδιαιτερότητα» που να έλκει την προσοχή των καταναλωτών, όποια και αν είναι αυτή.

29 Το Γραφείο εκθέτει ότι η εκτίμηση αυτή του διακριτικού χαρακτήρα της μορφής ενός προϊόντος πρέπει να γίνεται σε τρία στάδια. Καταρχάς, πρέπει να εξακριβώνεται ποιες είναι οι μορφές που υφίστανται όσον αφορά κάποιο προϊόν. Στη συνέχεια, πρέπει να εξετάζεται αν η μορφή της οποίας ζητείται η καταχώρηση διακρίνεται από αυτές τις μορφές με τέτοιο τρόπο ώστε τούτο να μπορεί να γίνεται αντιληπτό εκ μέρους του καταναλωτή. Τέλος, πρέπει να καθορίζεται αν αυτή η ιδιαίτερη μορφή είναι ικανή να προσδιορίσει την προέλευση του προϊόντος.

30 Το Γραφείο υπογραμμίζει ότι, στο πλαίσιο του τρίτου σταδίου της εξετάσεως αυτής, έχει σημασία το είδος του προϊόντος και ο τρόπος με τον οποίο ο καταναλωτής το χρησιμοποιεί. Το Γραφείο διευκρινίζει ότι, στην περίπτωση των ταμπλετών που προορίζονται για πλυντήρια ρούχων ή πλυντήρια πιάτων, ο καταναλωτής τα αφαιρεί από τη συσκευασία τους για να τα τοποθετήσει ευθύς αμέσως στο πλυντήριο, οπότε, για την αναγνώριση του οικείου προϊόντος κατά την αγορά του ανατρέχει στη συσκευασία του προϊόντος, η οποία φέρει το λεκτικό σήμα του παραγωγού, και όχι στη συγκεκριμένη μορφή και το συγκεκριμένο χρώμα του προϊόντος.

31 Δεύτερον, το Γραφείο προβαίνει σε εξέταση του σήματος του οποίου ζητείται η καταχώρηση.

32 Κατά το Γραφείο, η μορφή του σήματος αυτού, δηλαδή η μορφή δίσκου, δεν είναι ασυνήθης αλλά συνήθης και τρέχουσα στην αγορά.

33 Όσον αφορά τα χρώματα, θεωρεί ότι η προσθήκη ενός κόκκινου στρώματος δεν προσδίδει διακριτικό χαρακτήρα στο σήμα του οποίου ζητείται η καταχώρηση. Το Γραφείο θεωρεί ότι δεν υφίσταται συνδυασμός χρωμάτων όταν ένα μόνο χρώμα έχει προστεθεί στο βασικό (λευκό ή φαιό) χρώμα των απορρυπαντικών για πλυντήρια ρούχων ή πλυντήρια πιάτων.

34 Κατά το Γραφείο, το χρώμα για το οποίο ζητείται η καταχώρηση είναι ένα από τα βασικά χρώματα. Υποστηρίζει ότι όλες οι ταμπλέτες της αγοράς που αποτελούνται από δύο στρώματα, έχουν ένα στρώμα με κάποιο από τα βασικά χρώματα (κόκκινο, πράσινο ή κυανό). Αν το Γραφείο έπρεπε να δέχεται την ύπαρξη διακριτικού χαρακτήρα όσον αφορά τέτοια συνήθη χρώματα, οι αιτήσεις καταχωρήσεως σήματος που του υποβάλλονται, σχετικά με ταμπλέτες απορρυπαντικού με κόκκινο, κυανό ή πράσινο χρώμα, θα κάλυπταν στην πράξη καθένα από τα κοινά χρώματα και θα κατέληγαν σε μονοπώληση της μορφής του προϊόντος.

35 Υποστηρίζει ότι τα χρώματα των διαφόρων στρωμάτων ή μερών της ταμπλέτας δείχνουν την ύπαρξη διαφόρων ενεργών συστατικών, οπότε χρησιμεύουν για την πληροφόρηση του καταναλωτή περί των ιδιοτήτων του προϊόντος, πράγμα το οποίο υπογραμμίζεται από τη διαφήμιση που γίνεται για τις ταμπλέτες αυτές. Επιπλέον, το Γραφείο διατείνεται ότι από τον τρόπο με τον οποίο χρησιμοποιούνται οι ταμπλέτες προκύπτει ότι ο καταναλωτής δεν θεωρεί τα χρώματά τους ως ενδείξεις προελεύσεως του προϊόντος.

36 Το Γραφείο θεωρεί ότι το επιχείρημα ότι η προσφεύγουσα είναι η μόνη επιχείρηση που παράγει κόκκινες και λευκές ταμπλέτες είναι άνευ σημασίας. Υπενθυμίζει ότι τα σχετικά με τη χρήση του σήματος στοιχεία υπάγονται στην εξέταση βάσει του άρθρου 7, παράγραφος 3, του κανονισμού 40/94 και ότι η προσφεύγουσα επικαλέστηκε τη διάταξη αυτή, για πρώτη φορά, με το δικόγραφο της προσφυγής της, ήτοι εκπροθέσμως.

37 Το Γραφείο εκτιμά ότι από το γεγονός ότι οι ανταγωνιστές της προσφεύγουσας επέλεξαν άλλα χρώματα για τις ταμπλέτες τους δεν μπορεί να συναχθεί ότι τα

χρώματα καθιστούν δυνατή τη διάκριση της προελεύσεώς των προϊόντων. Η επιλογή διαφορετικών χρωμάτων εξηγείται, κατά το Γραφείο, από τις πολυάριθμες αιτήσεις καταχωρήσεως σημάτων για απορρυπαντικά πλυντηρίων ρούχων και πλυντηρίων πιάτων, μετά την πρόσφατη εμφάνισή τους στην αγορά, στα διάφορα εθνικά γραφεία σημάτων και στο κοινοτικό. Το Γραφείο υποστηρίζει ότι, λόγω του ότι ορισμένα εθνικά γραφεία σημάτων παρέσχον την προστασία του σήματος, δεν ενδείκνυται η εκ μέρους παραγωγού παρουσίαση του προϊόντος του με μορφή αντίστοιχη προς σήμα το οποίο έχει καταχωρηθεί υπέρ κάποιου ανταγωνιστή ή του οποίου την καταχώρηση έχει απλώς ζητήσει ο ανταγωνιστής αυτός, πριν διευκρινιστεί η κατάσταση διά της δικαστικής οδού.

38 Τρίτον, όσον αφορά την εκ μέρους εθνικών γραφείων των κρατών μελών καταχώρηση σημάτων αναλόγων προς αυτό του οποίου ζητείται η καταχώρηση στην προκειμένη υπόθεση, το Γραφείο υποστηρίζει ότι η πρακτική των εν λόγω γραφείων δεν είναι ενιαία.

39 Κατά το Γραφείο, ο διακριτικός χαρακτήρας του σήματος πρέπει να εκτιμάται τη στιγμή της καταχωρήσεως. Εκθέτει ότι οι ανταγωνιστές της προσφεύγουσας έχουν κυκλοφορήσει στην αγορά, πριν από την κατάθεση της παρούσας αιτήσεως σήματος, ταμπλέτες με τη μορφή δίσκου.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

40 Ο διακριτικός χαρακτήρας ενός σήματος πρέπει να εκτιμάται σε σχέση με τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες για τα οποία ή για τις οποίες ζητείται η καταχώρηση του σήματος.

41 Εν προκειμένω, το σήμα του οποίου ζητείται η καταχώρηση συνίσταται στη μορφή και τη διάταξη των χρωμάτων ταμπλέτας απορρυπαντικού για πλυντήρια ρούχων ή για πλυντήρια πιάτων, δηλαδή στην εμφάνιση του ίδιου του προϊόντος.

42 Από το άρθρο 4 του κανονισμού 40/94 προκύπτει ότι τόσο η μορφή του προϊόντος όσο και τα χρώματα περιλαμβάνονται μεταξύ των σημείων που μπορούν να συνιστούν κοινοτικό σήμα. Εντούτοις, η γενική δυνατότητα μιας κατηγορίας σημείων να συνιστούν κοινοτικό σήμα δεν σημαίνει ότι τα σημεία που ανήκουν στην κατηγορία αυτή έχουν οπωσδήποτε διακριτικό χαρακτήρα υπό την έννοια του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94 σε σχέση με συγκεκριμένο προϊόν ή συγκεκριμένη υπηρεσία.

43 Κατά το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94, δεν γίνονται δεκτά για καταχώρηση «τα σήματα που στερούνται διακριτικού χαρακτήρα». Πρέπει να θεωρείται ότι έχει διακριτικό χαρακτήρα το σήμα που καθιστά δυνατή τη διάκριση, σε συνάρτηση με την προέλευσή τους, των προϊόντων ή υπηρεσιών για τα οποία ή για τις οποίες ζητείται η σχετική καταχώρηση. Προς τούτο, δεν απαιτείται να παρέχει συγκεκριμένη πληροφορία σχετικά με την ταυτότητα του παραγωγού του προϊόντος ή του παρέχοντος υπηρεσίες. Αρκεί το σήμα να παρέχει στο ενδιαφερόμενο κοινό τη δυνατότητα να διακρίνει το προϊόν ή την υπηρεσία που αφορά από τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες με διαφορετική εμπορική προέλευση και να συνάγει ότι όλα τα προϊόντα ή όλες οι υπηρεσίες που καλύπτει το σήμα παράγονται, διατίθενται στο εμπόριο ή παρέχονται υπό τον έλεγχο του δικαιούχου του σήματος αυτού, ο οποίος έχει την ευθύνη για την ποιότητά τους (βλ. επ' αυτού την απόφαση του Δικαστηρίου της 29ης Σεπτεμβρίου 1998, C-39/97, Canon, Συλλογή 1998, σ. I-5507, σκέψη 28).

44 Από το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94 προκύπτει ότι ένα ελάχιστο όριο διακριτικού χαρακτήρα αρκεί για να μην ισχύει ο λόγος απορρίψεως της σχετικής αιτήσεως τον οποίο προβλέπει το άρθρο αυτό. Επομένως, πρέπει να εξεταστεί — στο πλαίσιο ελέγχου a priori και ανεξάρτητα από το ζήτημα αν θα ληφθεί υπόψη η χρήση του σημείου κατά την έννοια του άρθρου 7, παράγραφος 3, του κανονισμού 40/94 — αν το σήμα του οποίου ζητείται η καταχώρηση θα παράσχει στο κοινό για το οποίο προορίζονται τα οικεία προϊόντα τη δυνατότητα να διακρίνει τα προϊόντα αυτά από εκείνα που έχουν άλλη εμπορική προέλευση όταν θα πρόκειται να επιλέξει προβαίνοντας σε κάποια αγορά.

45 Το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94 δεν κάνει διάκριση μεταξύ διαφόρων κατηγοριών σημάτων. Επομένως, τα κριτήρια εκτιμήσεως του διακριτικού χαρακτήρα των τρισδιάστατων σημάτων που συνίστανται στη μορφή του ίδιου του προϊόντος δεν διαφέρουν από τα ισχύοντα για τις λοιπές κατηγορίες σημάτων.

46 Πρέπει ωστόσο να ληφθεί υπόψη, στο πλαίσιο της εφαρμογής των κριτηρίων αυτών, το γεγονός ότι ο τρόπος με τον οποίο το ενδιαφερόμενο κοινό αντιλαμβάνεται το σήμα δεν είναι απαραίτητα ο ίδιος στην περίπτωση ενός τρισδιάστατου σήματος που συνίσταται στη μορφή και στα χρώματα αυτού τούτου του προϊόντος έναντι της περιπτώσεως λεκτικού, εικονιστικού ή τρισδιάστατου σήματος το οποίο δεν αποτελείται από τη μορφή του προϊόντος. Πράγματι, ενώ το κοινό έχει τη συνήθεια να εκλαμβάνει αμέσως τα τελευταία αυτά σήματα ως σημεία που προσδιορίζουν το προϊόν, τούτο δεν ισχύει οπωσδήποτε και όταν το σημείο ταυτίζεται με την όψη αυτού τούτου του προϊόντος.

47 Όσον αφορά τον τρόπο με τον οποίο αντιλαμβάνεται το σήμα το ενδιαφερόμενο κοινό, το τμήμα προσφυγών ορθά παρατήρησε ότι τα προϊόντα για τα οποία ζητείται η καταχώρηση σήματος εν προκειμένω, ήτοι απορρυπαντικά για πλυντήρια ρούχων και πλυντήρια πιάτων με μορφή ταμπλέτας, είναι καταναλωτικά αγαθά ευρέως διαδεδομένα. Το ενδιαφερόμενο για τη χρησιμοποίηση των προϊόντων αυτών κοινό είναι το σύνολο των καταναλωτών. Επομένως, ο διακριτικός χαρακτήρας του σήματος του οποίου ζητείται η καταχώρηση πρέπει να εκτιμηθεί λαμβανομένης υπόψη της τεκμαιρόμενης προσδοκίας του μέσου καταναλωτή, που έχει τη συνήθη πληροφόρηση και είναι ευλόγως προσεκτικός και ενημερωμένος (βλ., κατ' αναλογία, την απόφαση του Δικαστηρίου της 16ης Ιουλίου 1998, C-210/96, Gut Springenheide και Tusky, Συλλογή 1998, σ. I-4657, σκέψεις 30 έως 32).

48 Ο τρόπος με τον οποίο αντιλαμβάνεται το σήμα το ενδιαφερόμενο κοινό επηρεάζεται, καταρχάς, από το επίπεδο της προσοχής του μέσου καταναλωτή, το οποίο είναι δυνατόν να ποικίλλει αναλόγως της κατηγορίας των οικείων προϊόντων ή υπηρεσιών (βλ. την απόφαση του Δικαστηρίου της 22ας Ιουνίου 1999, C-342/97, Lloyd Schuhfabrik Meyer, Συλλογή 1999, σ. I-3819, σκέψη 26). Επ' αυτού, το τμήμα προσφυγών ορθά θεώρησε ότι, προκειμένου περί προϊόντων καθημερινής χρήσεως, το επίπεδο προσοχής του μέσου καταναλωτή έναντι της μορφής και των χρωμάτων των ταμπλετών απορρυπαντικού για πλυντήρια ρούχων ή πλυντήρια πιάτων δεν είναι υψηλό.

49 Για να εκτιμηθεί αν το κοινό εκλαμβάνει ως ένδειξη προελεύσεως τον συνδυασμό της μορφής και της διατάξεως των χρωμάτων της επίμαχης ταμπλέτας πρέπει εξεταστεί η συνολική εντύπωση την οποία προκαλεί ο συνδυασμός αυτός (βλ., κατ' αναλογία, την απόφαση του Δικαστηρίου της 11ης Νοεμβρίου 1997, C-251/95, SABEL, Συλλογή 1997, σ. I-6191, σκέψη 23), πράγμα το οποίο δεν είναι ασυμβίβαστο με τη διαδοχική εξέταση των διαφόρων στοιχείων που χρησιμοποιούνται για την παρουσίαση του προϊόντος.

50 Το τρισδιάστατο σχήμα του οποίου ζητείται η καταχώρηση, ήτοι μια στρογγυλή ταμπλέτα, αποτελεί ένα από τα βασικά γεωμετρικά σχήματα και είναι μία από τις φυσικές μορφές που μπορεί κανείς να φανταστεί όσον αφορά απορρυπαντικό προϊόν για πλυντήρια ρούχων ή για πλυντήρια πιάτων.

51 Όσον αφορά την ύπαρξη δύο στρωμάτων, ενός λευκού και ενός κόκκινου, πρέπει να σημειωθεί ότι το ενδιαφερόμενο κοινό είναι συνηθισμένο στην ύπαρξη στοιχείων με διαφορετικό χρώμα στα απορρυπαντικά. Οι σκόνες, που αντιστοιχούν στην παραδοσιακή παρουσίαση των εν λόγω προϊόντων, είναι τις περισσότερες φορές φαιού χρώματος ή πολύ ανοιχτού μπεζ και φαίνονται σχεδόν λευκές. Περιλαμβάνουν συχνά κόκκους με ένα ή περισσότερα διαφορετικά χρώματα. Η εκ μέρους της προσφεύγουσας αλλά και των άλλων παραγωγών απορρυπαντικών διαφήμιση υπογραμμίζει το γεγονός ότι με τους κόκκους αυτούς εμφαίνεται η ύπαρξη διαφόρων ενεργών ουσιών. Επομένως, οι εν λόγω έγχρωμοι κόκκοι δείχνουν ορισμένες ιδιότητες του προϊόντος, χωρίς ωστόσο να μπορούν να θεωρηθούν ως περιγραφική ένδειξη υπό την έννοια του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 40/94. Εντούτοις, από το γεγονός ότι δεν μπορεί να ισχύσει ο τελευταίος αυτός λόγος αρνήσεως καταχωρήσεως δεν μπορεί να συναχθεί ότι οι έγχρωμοι κόκκοι προσδίδουν οπωσδήποτε διακριτικό χαρακτήρα στο σήμα του οποίου ζητείται η καταχώρηση. Πράγματι, ο χαρακτήρας αυτός ελλείπει όταν στο κοινό για το οποίο προορίζεται το οικείο προϊόν έχει δοθεί η εντύπωση ότι η ύπαρξη εγχρώμων κόκκων δείχνει ορισμένες ιδιότητες του προϊόντος και δεν αποτελεί ένδειξη της προελεύσεώς του, όπως εν προκειμένω. Όμως, το ενδεχόμενο να αποκτήσουν οι καταναλωτές τη συνήθεια να αναγνωρίζουν το προϊόν με βάση τα χρώματά του δεν αρκεί από μόνο του για να μην μπορεί να ισχύσει ο λόγος αρνήσεως καταχωρήσεως που στηρίζεται στο άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94. Μια τέτοια εξέλιξη του τρόπου με τον οποίο το κοινό αντιλαμβάνεται το σήμα δεν μπορεί να ληφθεί υπόψη, εφόσον αποδειχθεί, παρά μόνο στο πλαίσιο του άρθρου 7, παράγραφος 3, του κανονισμού 40/94.

52 Το γεγονός ότι οι έγχρωμοι κόκκοι εν προκειμένω δεν είναι ισομερώς κατανεμημένοι σ' όλη την ταμπλέτα αλλά είναι συγκεντρωμένοι στο άνω μέρος της δεν αρκεί για να μπορεί να εκλαμβάνεται η όψη της ταμπλέτας ως ένδειξη της προελεύσεως του προϊόντος. Πράγματι, όταν πρόκειται να συνδυαστούν διάφορες ουσίες σε ένα απορρυπαντικό προϊόν για πλυντήρια ρούχων ή για πλυντήρια πιάτων το οποίο έχει τη μορφή ταμπλέτας, η προσθήκη ενός στρώματος αποτελεί μία από τις πλέον φυσικές λύσεις που μπορεί κανείς να φανταστεί.

53 Συναφώς, δεν έχει επίπτωση το γεγονός ότι η προσφεύγουσα είναι η μόνη επιχείρηση που χρησιμοποιεί το κόκκινο χρώμα για ταμπλέτες που αποτελούνται από δύο στρώματα. Η χρησιμοποίηση βασικών χρωμάτων, όπως το κυανό ή το πράσινο, είναι τρέχουσα ή ακόμα τυπική για απορρυπαντικά προϊόντα. Η προσφυγή σε άλλα βασικά χρώματα, όπως το κόκκινο ή το κίτρινο, αποτελεί μία από τις φυσικές παραλλαγές της τυπικής παρουσιάσεως των προϊόντων αυτών.

54 Επομένως, το τρισδιάστατο σήμα του οποίου ζητείται η καταχώρηση αποτελείται από συνδυασμό φυσικών και τυπικών στοιχείων παρουσιάσεως του ως άνω προϊόντος.

55 Πρέπει να προστεθεί ότι είναι δυνατοί διαφορετικοί συνδυασμοί των στοιχείων αυτών παρουσιάσεως, οι οποίοι επιτυγχάνονται με παραλλαγή των βασικών γεωμετρικών μορφών και με την προσθήκη, στο βασικό χρώμα του προϊόντος, ενός άλλου βασικού χρώματος το οποίο εμφανίζεται σε ένα στρώμα της ταμπλέτας ή με την ύπαρξη στιγμάτων. Οι προκύπτουσες διαφορές όσον αφορά την όψη των διαφόρων ταμπλετών δεν αρκούν για να μπορεί καθεμία από τις ταμπλέτες αυτές να αποτελεί ένδειξη της προελεύσεως του προϊόντος όταν πρόκειται, όπως εν προκειμένω, για φυσικές παραλλαγές βασικών μορφών του προϊόντος.

56 Έναντι της συνολικής εντυπώσεως που προκαλεί η μορφή και η διάταξη των χρωμάτων της επίδικης ταμπλέτας, το σήμα του οποίου ζητείται η καταχώρηση δεν θα παράσχει στο ενδιαφερόμενο κοινό τη δυνατότητα να διακρίνει τα επίμαχα προϊόντα από εκείνα που έχουν άλλη εμπορική προέλευση όταν θα πρόκειται να επιλέξει προβαίνοντας σε κάποια αγορά.

57 Πρέπει να προστεθεί ότι το γεγονός ότι το σήμα του οποίου ζητείται η καταχώρηση δεν μπορεί να δείξει την προέλευση του προϊόντος, a priori και ανεξάρτητα από τη χρήση του κατά την έννοια του άρθρου 7, παράγραφος 3, του κανονισμού 40/94, δεν τίθεται υπό αμφισβήτηση λόγω του σχετικά μεγάλου αριθμού παρόμοιων ταμπλετών που κυκλοφορούν ήδη στην αγορά. Κατά συνέπεια, δεν είναι αναγκαίο να κριθεί εν προκειμένω το ζήτημα αν ο διακριτικός χαρακτήρας του σήματος πρέπει να εκτιμάται κατά τον χρόνο της υποβολής της αιτήσεως καταχωρήσεως ή κατά τον χρόνο αυτής ταύτης της καταχωρήσεως.

58 Όσον αφορά, στη συνέχεια, τα επιχειρήματα τα οποία αντλεί η προσφεύγουσα από την πρακτική των εθνικών γραφείων σημάτων και από την αναγνώριση του διακριτικού χαρακτήρα παρόμοιου σήματος με απόφαση ιταλικού δικαστηρίου, πρέπει να υπομνησθεί ότι οι καταχωρήσεις που θα πραγματοποιούνται στο εξής εντός των κρατών μελών συνιστούν απλώς ένα στοιχείο το οποίο, χωρίς να είναι καθοριστικό, μπορεί μόνο να ληφθεί υπόψη για την καταχώρηση κοινοτικού σήματος [αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 16ης Φεβρουαρίου 2000, Τ-122/99, Procter & Gamble κατά ΓΕΕΑ (σχήμα σαπουνιού), Συλλογή 2000, σ. II-265, σκέψη 61, και της 31ης Ιανουαρίου 2001, Τ-24/00, Sunrider κατά ΓΕΕΑ (VITALITE), Συλλογή 2001, σ. II-449, σκέψη 33]. Οι ίδιες παρατηρήσεις ισχύουν για τη νομολογία των δικαστηρίων των κρατών μελών. Επιπλέον, από τις απαντήσεις του Γραφείου στις ερωτήσεις του Πρωτοδικείου προκύπτει ότι η πρακτική των εθνικών γραφείων σημάτων έναντι των τρισδιάστατων σημάτων που αποτελούνται από ταμπλέτες απορρυπαντικού για πλυντήρια ρούχων ή πλυντήρια πιάτων δεν είναι ενιαία. Κατά συνέπεια, δεν μπορεί να προσαφθεί στο τμήμα προσφυγών ότι παρέβλεψε την πρακτική αυτή και μία εθνική δικαστική απόφαση.

59 Επομένως, ορθά δέχθηκε το τμήμα προσφυγών ότι το τρισδιάστατο σήμα του οποίου ζητείται η καταχώρηση στερείται διακριτικού χαρακτήρα.

60 Το γεγονός ότι τα κριτήρια εκτιμήσεως του χαρακτήρα αυτού, στην περίπτωση τρισδιάστατου σήματος που αποτελείται από τη μορφή του ίδιου του προϊόντος, δεν είναι αυστηρότερα από τα ισχύοντα για τις άλλες κατηγορίες σημάτων δεν επιδέχεται αμφισβήτηση.

61 Πράγματι, οι σκέψεις που οδήγησαν το τμήμα προσφυγών να διαπιστώσει την έλλειψη διακριτικού χαρακτήρα του σήματος του οποίου ζητείται η καταχώρηση δικαιολογούν το ίδιο ακριβώς συμπέρασμα έναντι των κριτηρίων εκτιμήσεως του χαρακτήρα αυτού, που ισχύουν για όλα τα σήματα, ανεξάρτητα από το αν είναι λεκτικά, εικονιστικά ή τρισδιάστατα.

62 Η προσφεύγουσα διατείνεται επίσης, χωρίς να προβάλλει ρητά λόγο στηριζόμενο σε παράβαση του άρθρου 7, παράγραφος 3, του κανονισμού 40/94, ότι το σήμα του οποίου ζητείται η καταχώρηση έχει διακριτικό χαρακτήρα λόγω της χρήσεώς του. Δεδομένου ότι δεν προέβαλε τον λόγο αυτό ενώπιον του τμήματος προσφυγών, το Πρωτοδικείο δεν μπορεί να εξετάσει τη σχετική επιχειρηματολογία [βλ. την απόφαση του Πρωτοδικείου της 8ης Ιουλίου 1999, T-163/98, Procter & Gamble κατά ΓΕΕΑ (BABY-DRY), Συλλογή 1999, σ. II-2383, σκέψεις 48 έως 51].

Επί του λόγου που στηρίζεται σε «κατάχρηση εξουσίας» και σε παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως

Επιχειρήματα των διαδίκων

63 Προς στήριξη του λόγου που στηρίζεται σε «κατάχρηση εξουσίας» η προσφεύγουσα διατείνεται ότι το Γραφείο επέτρεψε τη δημοσίευση διαφόρων αιτήσεων καταχωρήσεως κοινοτικού σήματος αναλόγων προς τη δική της για προϊόντα υπαγόμενα στον ίδιο τομέα ή σε παραπλήσιο. Επικαλείται ιδίως την αίτηση κοινοτικού σήματος

υπ' αριθ. 809 830 της εταιρίας Benckiser N.V. Η προσφεύγουσα θεωρεί ότι το τμήμα προσφυγών παραβίασε με τον τρόπο αυτό την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως.

64 Επιπλέον η προσφεύγουσα φρονεί ότι η προσβαλλόμενη απόφαση είναι αντίθετη προς τον υπέρτερο σκοπό του κοινοτικού δικαίου, γενικά, και του κανονισμού για το κοινοτικό σήμα, ειδικότερα, που είναι η εναρμόνιση του δικαίου των σημάτων σε κοινοτικό επίπεδο. Κατά την προσφεύγουσα, ο ως άνω σκοπός εναρμονίσεως δεν μπορεί να επιτευχθεί στην πραγματικότητα παρά μόνον αν το δίκαιο των σημάτων τυγχάνει ενιαίας ερμηνείας.

65 Το Γραφείο εκθέτει ότι η αίτηση καταχωρήσεως σήματος την οποία επικαλείται η προσφεύγουσα δεν οδήγησε σε σχετική καταχώρηση. Επιπλέον, και αν ακόμα υποτεθεί ότι το Γραφείο καταχώρησε πράγματι το σήμα αυτό, η απόφασή του θα ήταν εσφαλμένη και η προσφεύγουσα δεν θα μπορούσε να στηριχθεί σ' αυτήν για να ζητήσει την έκδοση αποφάσεως η οποία θα αποτελούσε επανάληψη του σφάλματος.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

66 Πρέπει να υπομνησθεί ότι η έννοια της καταχρήσεως εξουσίας έχει συγκεκριμένο περιεχόμενο στο κοινοτικό δίκαιο και αφορά την κατάσταση στην οποία μια διοικητική αρχή χρησιμοποιεί τις εξουσίες της για σκοπό διαφορετικό από αυτόν για τον οποίο της έχουν παρασχεθεί. Κατά πάγια σχετική νομολογία, μια απόφαση πάσχει κατάχρηση εξουσίας όταν, βάσει αντικειμενικών, ουσιωδών και συγκλινουσών ενδείξεων, έχει εκδοθεί προς επίτευξη σκοπών ξένων προς αυτούς που αναφέρει (βλ. ιδίως την απόφαση του Πρωτοδικείου της 24ης Απριλίου 1996, Τ-551/93, Τ-231/94, Τ-232/94, Τ-233/94 και Τ-234/94, Industrias Pesqueras Campos κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1996, σ. II-247, σκέψη 168). Η προσφεύγουσα δεν προσκόμισε κανένα στοιχείο από το οποίο να μπορεί να συναχθεί ότι η έκδοση της προσβαλλομένης

αποφάσεως είχε άλλο σκοπό από εκείνον της εξακριβώσεως του αν το σήμα του οποίου εζητείτο η καταχώρηση πληρούσε τις προϋποθέσεις καταχωρήσεως που προβλέπει ο κανονισμός 40/94.

67 Καθόσον με τον παρόντα λόγο προβάλλεται παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως, από τις απαντήσεις του Γραφείου στις ερωτήσεις του Δικαστηρίου προκύπτει ότι, ύστερα από την άσκηση της παρούσας προσφυγής, ο εξεταστής απέρριψε την αίτηση καταχωρήσεως σήματος την οποία επικαλείται η προσφεύγουσα και ότι η απόφαση αυτή εξετάζεται τώρα από τμήμα προσφυγών. Συνεπώς, το επιχείρημα που στηρίζεται στη δημοσίευση της εν λόγω αιτήσεως καταχωρήσεως σήματος κατέστη, εν πάση περιπτώσει, άνευ αντικειμένου. Επομένως, ο παρών λόγος δεν είναι βάσιμος.

68 Ενόψει των ανωτέρω σκέψεων η προσφυγή πρέπει να απορριφθεί.

Επί των δικαστικών εξόδων

69 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 3, του Κανονισμού Διαδικασίας, το Πρωτοδικείο μπορεί να κατανείμει τα έξοδα ή να αποφασίσει ότι κάθε διάδικος φέρει τα δικαστικά του έξοδα σε περίπτωση μερικής ήττας των διαδίκων ή εφόσον συντρέχουν εξαιρετικοί λόγοι. Δεδομένου ότι το γράμμα της προσβαλλομένης αποφάσεως μπορούσε να δώσει λαβή για αμφιβολίες όσον αφορά την εκ μέρους του τμήματος προσφυγών ορθή εφαρμογή, στην προκειμένη υπόθεση, του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού (ΕΚ) 40/94, πρέπει να οριστεί ότι κάθε διάδικος φέρει τα δικαστικά του έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (δεύτερο τμήμα)

αποφασίζει:

1) Απορρίπτει την προσφυγή.

2) Κάθε διάδικος φέρει τα δικαστικά του έξοδα.

Meij Potocki Pirrung

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 19 Σεπτεμβρίου 2001.

Ο Γραμματέας

H. Jung

Ο Πρόεδρος

A. W. H. Meij